

Księga Rut

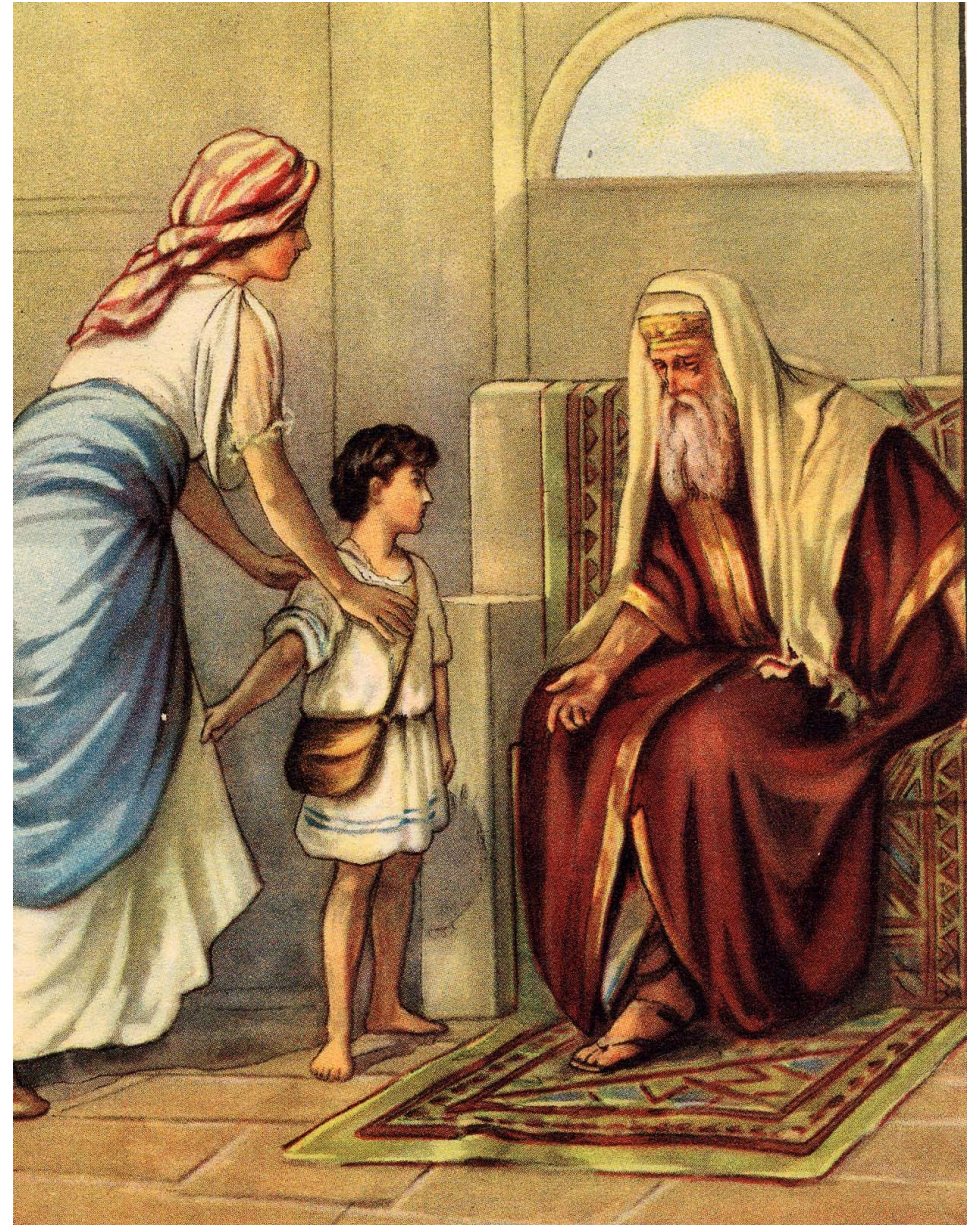
- Księga Rut wyjaśnia pochodzenie i genealogię Dawida.
- Kim była Moabitka Rut dla Dawida?

© by Allianz-Mission e.V. 2006

Samuel – ostatni Sędzia w Izraelu

- **1Sm 1 – 3**
- Narodziny Samuela.
- Co było niezwykłego w narodzinach Samuela? Jak mieli na imię jego rodzice?
- Jaką obietnicę składa Anna Bogu, jeśli spełni jej prośbę?
- Mały Samuel oddany na służbę w świątyni w Szilo u boku kapłana Helego.
- Powołanie Samuela. (1Sm 3, 1-18)
- Samuel zostaje ostatnim Sędzią w Izraelu.

Saul – pierwszy król Izraela

- 1Sm 8 – 15
- Izraelici chcą mieć króla.
- Kto wybiera i namaszcza Saula na króla?
- Początkowo Saul prowadzi zwycięskie wojny z Filistynami i Amalekitami.
- Dlaczego Saul zostaje odrzucony przez Boga?

Rembrandt, *Dawid gra Saulowi na harfie* (1629)

Dawid - namaszczenie

- **1Sm 16**
- Gdzie mieszkał Dawid i czym się zajmował? Jak miał na imię jego ojciec? Ilu miał braci? Jak wyglądał?
- Samuel namaszcza Dawida na króla. Rzec dzieje się na razie w ukryciu (zwłaszcza przed Saulem). **Dlaczego?**
- Dawid zostaje giermkim Saula i gra u niego na cytrze.
- Rozpoczyna się kariera polityczna Dawida.

Dawid, rzeźba Michała Anioła

Dawid i Goliat

- **1Sm 17**
- Wybuchła wojna między Izraelem a Filistynami.
- Podczas decydującej bitwy potężny wojownik filistyński wyzywa na pojedynek któregoś z Izraelitów. Wyzwanie podejmuje Dawid.
- Jak Dawid znalazł się na polu bitwy?
- Jak Dawid pokonuje Goliata?
(1Sm 17, 48-51)

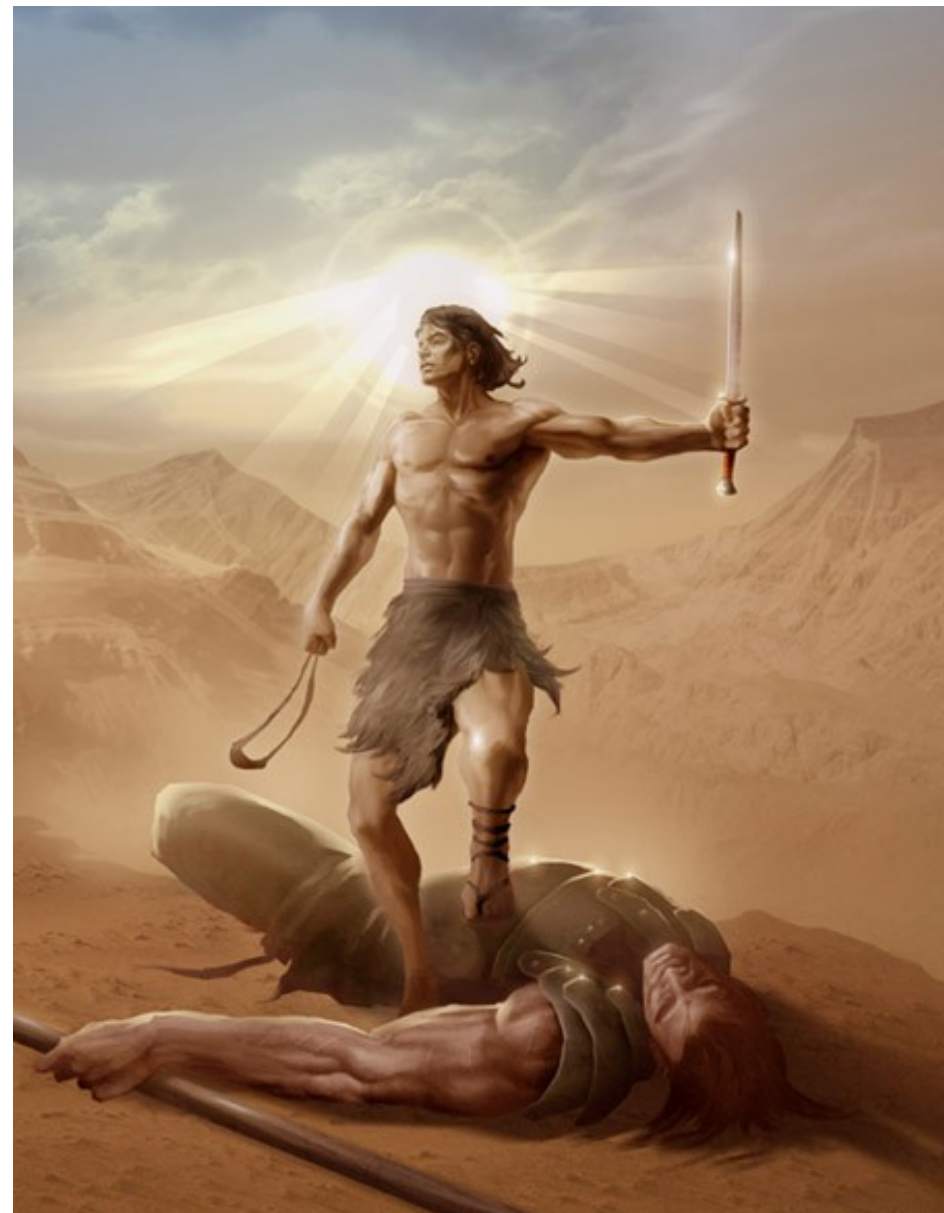

Peter Paul Rubens, *Dawid pokonuje Goliata*

Dawid i Goliat

Dawid i Goliat

Dawid i Saul przyjaźń z Jonatanem

- **1Sm 18 – 31**
- Przyjaźń między Dawidem a Jonatanem, synem Saula.
- Dlaczego Saul nienawidzi Dawida i chce go zabić?
- Dawid ucieka przed Saulem, a Saul go ściga.
- Dawid, uciekając przed Saulem, ma dwukrotną okazję, by go zabić, ale daruje mu życie. Jak do tego doszło?
- Śmierć Samuela.
- Gdzie i jak giną Saul i Jonatan?
(1Sm 31, 1-6)

Dawid zostaje Królem

- 2Sm 2 – 8
- Dawid zostaje wybrany królem najpierw Judy, a potem całego Izraela.
- Ile lat Dawid był królem Izraela? (2Sm 5, 4-5)
- W jaki sposób Dawid zdobywa Jerozolimę? Staje się ona stolicą państwa. (2Sm 5, 6-7)
- Co Dawid sprowadza do Jerozolimy?
- Dawid umacnia swoje państwo i swoje panowanie.
- Dawid jako autor psalmów.

Grzech Dawida i narodziny Salomona

- 2Sm 11 – 12
- Na czym polegał grzech Dawida z Batszebą?
- Prorok Natan upomina króla. Król żałuje za swój grzech; ponosi jednak karę.
- Narodziny Salomona.
- Jak nazywali się rodzice Salomona?

Pokuta Dawida

- **Ps 51**
- Na znak pokuty Dawid układa Psalm 51 – najbardziej znany psalm pokutny.
- Dawid z pokorą przyjmuje karę za swój grzech.

PSALM 51

*Zmiłuj się nade mną, Boże, w swojej łaskawości,
w ogromie swego miłosierdzia wymaż moją
nieprawość!*

*Obmyj mnie zupełnie z mojej winy
i oczyść mnie z grzechu mego!*

*Uznaję bowiem moją nieprawość,
a grzech mój jest zawsze przede mną.*

*Tylko przeciw Tobie zgrzeszyłem
i uczyniłem, co złe jest przed Tobą,
tak że się okazujesz sprawiedliwym w swym wyroku
i prawym w swoim osądzie.*

*Oto zrodzony jestem w przewinieniu
i w grzechu poczęła mnie matka.*

*Oto Ty masz upodobanie w ukrytej prawdzie,
naucz mnie tajników mądrości.*

*Pokrop mnie hizopem, a stanę się czysty,
obmyj mnie, a nad śnieg wybieleję.*

Bunt Absaloma

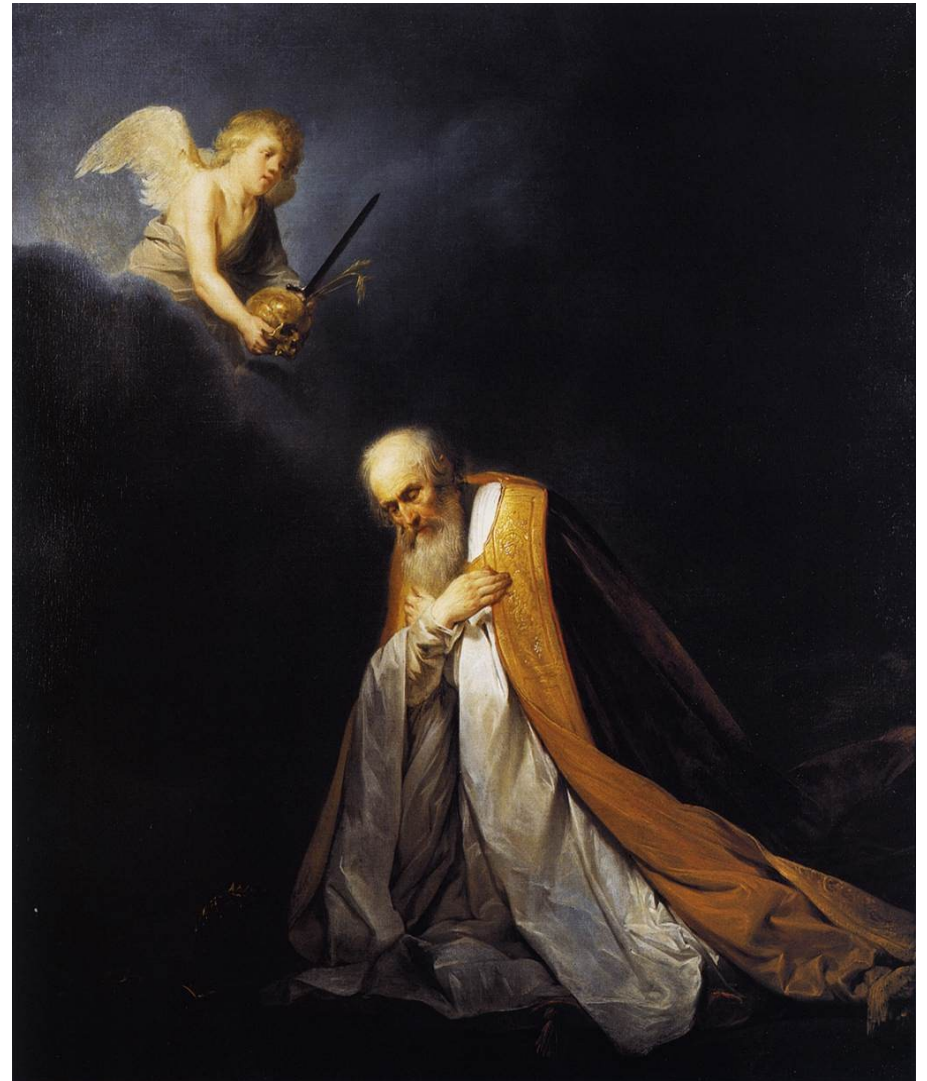
- 2Sm 15,1 – 19,9
- Kim był Absalom i czego próbował dokonać? (2Sm 15, 1-14)
- Ucieczka Dawida.
- Klęska Absaloma:
"Synu mój, Absalomie! Absalomie, synu mój, synu mój! Kto by dał, bym ja umarł zamiast ciebie? Absalomie, mój synu, mój synu!"
(2Sm 19,1b)

Marc Chagall, *Dawid i Absalom* (1956)

Walka o tron po Dawidzie

- 1Krl 1 – 2
- Starość **Dawida**.
- Bunt **Adoniasza**, syna Dawida, który chce przejąć władzę po ojcu.
- Kogo Dawid wyznacza na swojego następcę? (1Krl 1, 32-46)
- Testament i śmierć Dawida.

Rządy Salomona

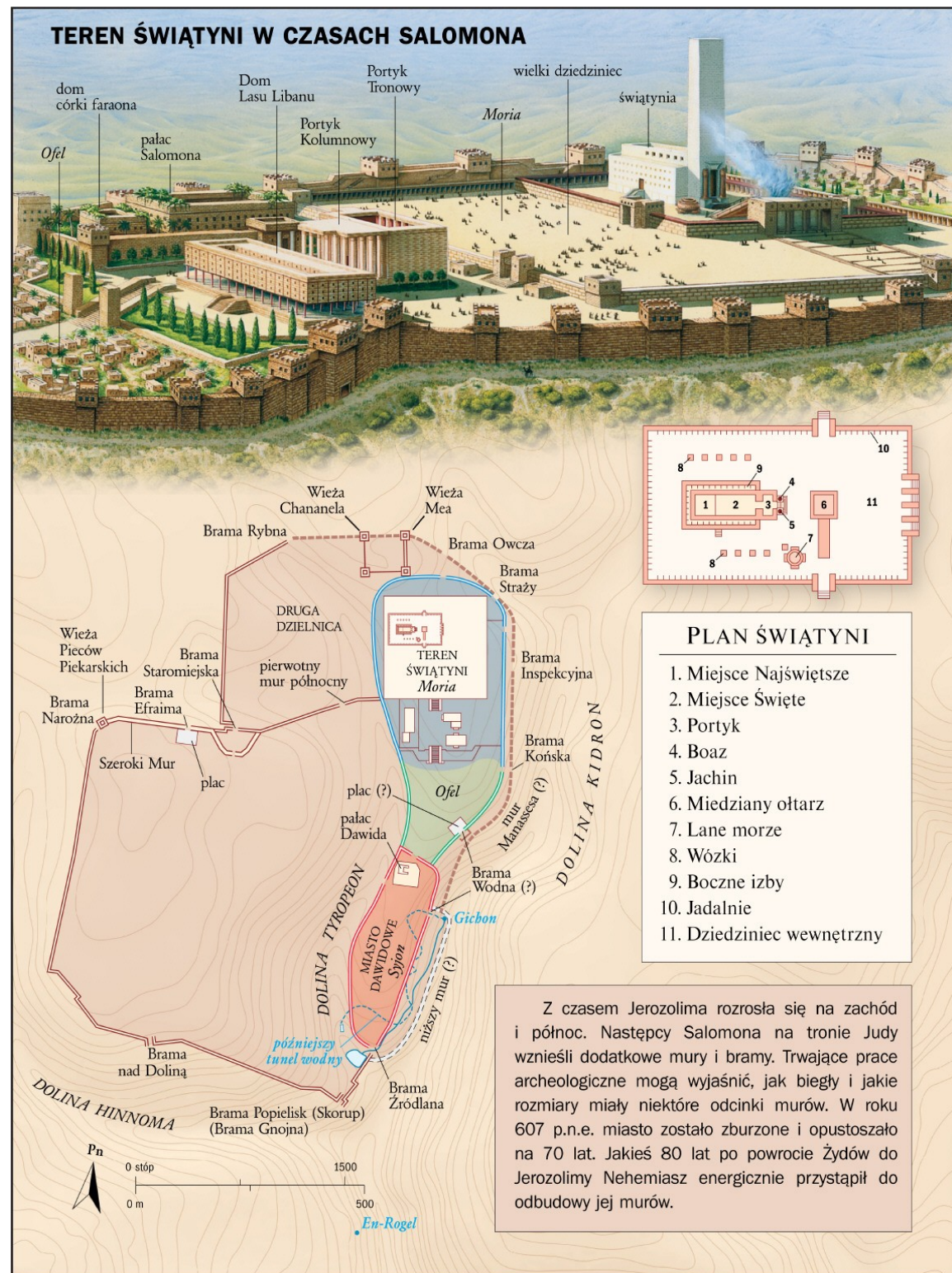
- 1Krl 3 – 10
- Widzenie Salomona podczas snu.
- O co Salomon prosi Pana Boga w widzeniu? (1Krl 3,9)
- Budowa **pierwszej świątyni** w Jerozolimie i przeniesienie do niej Arki Przymierza. (1Krl 6)
- Królowa Saby odwiedza Salomona, aby przekonać się o jego mądrości.
- Przysłowia Salomona.

Jerozolima w czasach Salomona

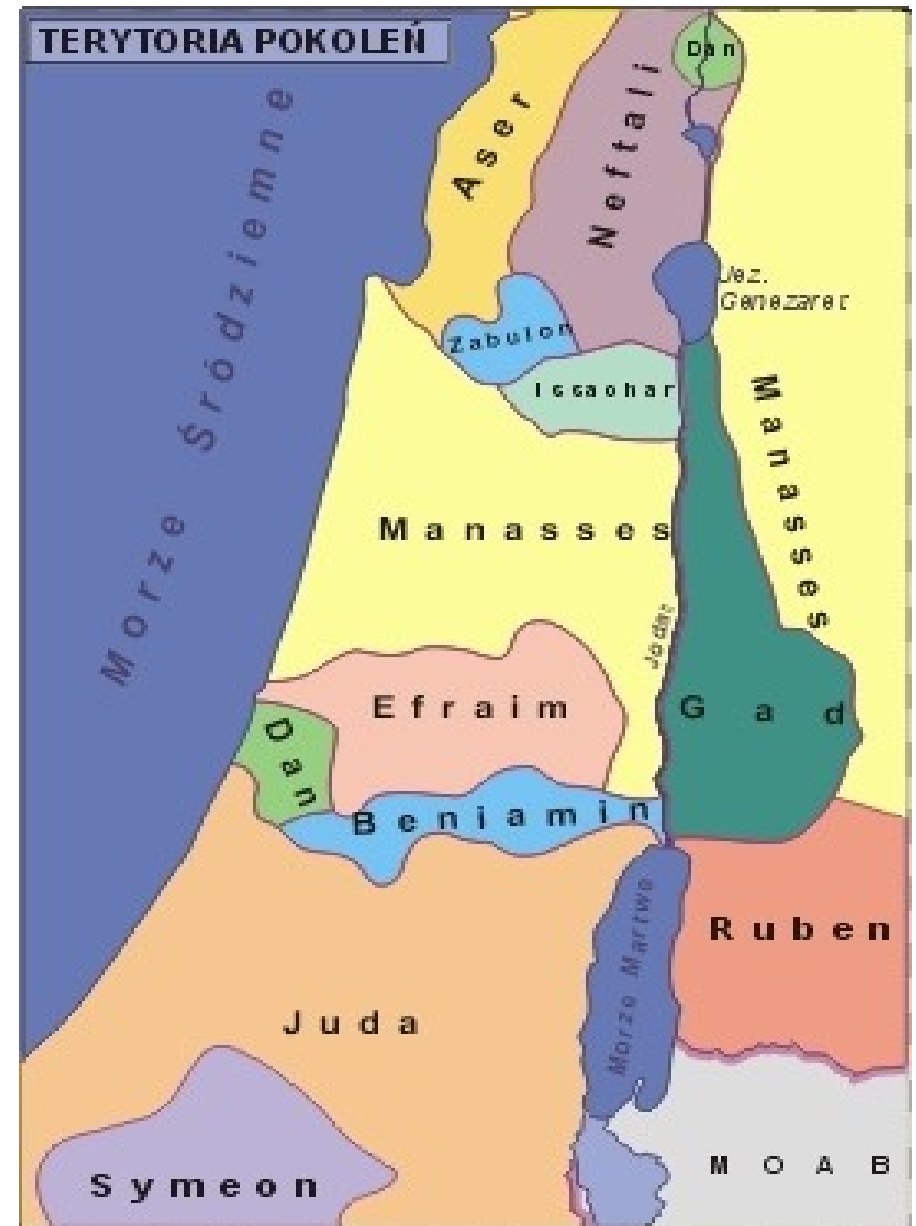

Świątynia Salomona

Podział (rozłam) królestwa: Juda i Izrael

- Podwójny grzech Salomona. Na czym polegał? (1Krl 11, 1-8)
- Kto zostaje królem po śmierci Salomona? (1Krl 11, 41-43)
- Następcą Salomona nie jest już tak roztropny. Przez swoją pychę i polityczne błędy doprowadza on do **podziału królestwa**:
 - **Południowe**, do którego należą pokolenia Judy i Symeona. Ich królem jest **Roboam**.
 - **Północne**, do którego należy pozostałe pokolenia. Ich królem jest **Jeroboam**.
- Od tej pory **Izraelem** nazywane jest królestwo północne, zaś **Judą** królestwo południowe.

Naród odchodzi od Boga

- Jeroboam buduje **alternatywne świątynie** w Betel i Dan, aby uniezależnić się od Jerozolimy (która była w Judzie) i stawia tam **złote posągi cielców**. Boi się, że jeśli Izraelici z północy będą chodzić do Jerozolimy na święta, nastąpi ponowne połączenie obydwu królestw i on utraci władzę.
- Jest to **grzech bałwochwalstwa** ze strony Jeroboama. Jego następcy kontynuują ten grzech i stopniowo odchodzą od kultu prawdziwego Boga oraz zaczynają czcić bogów obcych (Baal, Aszera). Za swoimi przywódcami zaś podąża cały naród.
- **Odejście od Boga zawsze wiąże się utratą siły, stopniowym upadkiem i wreszcie – klęską.**

Prorocy wzywają do nawrócenia

Eliasz z Tiszbe

- 1Krl 17 – 2Krl 2
- Prorok **Eliasz** działa w Izraelu za panowania króla **Achaba**.
Wzywa króla i lud do nawrócenia i powrotu do Boga.
- Co ogłasza prorok Eliasz jako karę za niewierność narodu? I po co Eliaszowi kruk? (1Krl 17, 1-7)
- Po co Eliasz idzie do **Sarepty Sydońskiej** i jakich dwóch cudów tam dokonuje? (1Krl 17, 8-24)
- Na czym polegał pojedynek Eliasza z prorokami Baala na górze Karmel? (1Krl 18, 20-40)
- Królowa Izebel (żona Achaba), która jest czcicielką Baala, chce zemścić się na Eliaszu za to, co zrobił. Eliasz musi uciekać.
- „Wstań, jedź!” Dlaczego Eliasz wędruje przez 40 dni i nocy do góry Horeb? (1Krl 19, 3-16)
- Jak odszedł Eliasz? (2Krl 2, 1-15)

Prorocy wzywają do nawrócenia

Elizeusz syn Safata z Abel-Mechola

- 1Krl 19, 19-21
2Krl 4,1 – 13,21
- Elizeusz zostaje uczniem i następcą Eliasza.
- Jak Eliasz powołuje Elizeusza? (1Krl 19, 19-21)
- (niektóre) Cuda Elizeusza:
 - Po co Elizeuszowi Sól? (2Krl 2, 19-22)
 - Kogo wskrzesił Elizeusz? (2Krl 4, 27-37)
 - Ile chlebów rozmnożył Elizeusz? (2Krl 4, 42-44)
 - Jak Elizeusz pomaga **Naamanowi**, wodzowi Syryjczyków? (2Krl 5, 1-14)
- Śmierć Elizeusza.

Pieter de Grebber,
Elizeusz odrzuca podarunki uzdrowionego z trądu
Naamana (1630)

Prorocy wzywają do nawrócenia **Izajasz i Jeremiasz**

- Wielu innych **proroków** nawoływało królów Izraela i Judy oraz cały naród wybrany do nawrócenia i do wierności przymierzu z Bogiem.
- Do najważniejszych należy zaliczyć **Izajasza i Jeremiasza**, tzw. "proroków większych".

Generalna ocena królów Izraela

- Generalnie **Biblia ocenia negatywnie królów**, którzy zarządzili Izraelem i Judą. **Jedynie Dawid przedstawiany jest jako wzór wierności.** Jego syn Salomon, choć chwalony za mądrość, okazał się niewierny.
- Większość zaś kolejnych królów postępowała źle i nie była wierna przymierzu z Bogiem.
- Tylko niektórzy starali się naprawić popełnione zło i przywrócić kult prawdziwego Boga, np. Jozafat i Jozjasz w Judzie.
- Generalnie jednak, **to właśnie niewierność przywódców Izraela jest przyczyną ostatecznej klęski Narodu Wybranego** i jego wygnania z Ziemi Obiecanej.

Imperia: Asyria i Babilonia

Upadek królestwa północnego

- **2Krl 17, 1-6**
- Salmanassar, król Asyrii podbija królestwo północne (722 przed Chrystusem).
- Mieszkańcy zostają wysiedleni.

Upadek królestwa południowego

- 2Krl 25, 1-11
- Który z królów Babilonii zdobył królestwo południowe i Jerozolimę w 586 przed Chrystusem? (2Krl 25, 1-2.8-10)
- Świątynia zostaje zburzona, a ludność przesiedlona do Babilonii.
- Rozpoczyna się czas **niewoli babilońskiej** – najsmutniejszy okres w historii Narodu Wybranego. Wyrazem tego smutku jest Księga Lamentacji (Lm) oraz niektóre psalmy (Ps 137)

